

Slovensko slovstvo.

* *Teoretično-praktična pevska šola*, zložil Anton Förster, učitelj petja na c. k. srednjih šolah i vodja godbe v stolni cerkvi — se imenuje knjižica (tudi v nemškem jeziku) pisana, ki je ravnokar prišla v Ljubljani na svetlo in jo je spisal strokovnjak glasbeni tako, da vse, kar je pevcu znati in vedeti treba, dobi na kratko in lahko umevno zloženo v njej. Kazalo tega, kar obsega knjiga, potrjuje, kar smo ravnokar rekli; razdelki knjižice so namreč: 1) O petji sploh; 2) začetni pojmi (veljava not, pavze, imenovanje not, takt, tempo, dinamična znamenja za predavanje; 3) enoglasne vaje, dvoglasje, tri- in čveteroglasne vaje; 4) prestava znamenja; 5) tonovi načini; 6) različnost intervalov; 7) razloček med „dur“ in „mol“; 8) godbene olepšave; 9) vsakdanje vaje; 10) umetni izrazi; 11) okrajšave. Za praktične vaje pridjanih je knjižici tudi 78 godbenih prilog, katere je g. Förster sam sestavil razun 17., ki so iz družih zbirk vzete ter za to šolo upravljene. Knjižica, ki je zlasti pripravljena za večrazredne ljudske šole, velja 60 krajc. in se dobi pri gosp. pisatelju v Ljubljani.

Mnogovrstne novice.

* *Pesek v oči*. — „Slov. Gosp.“ se piše iz Gradca sledeče: „Čitateljem „Slov. Nar.“ se je gotovo, ko so brali vest, da so tukajšnji slovenski dijaci narodno-liberalnim slovenskim poslancem na čast v petek 12. t. m. neko „besedo“ napravili, moralo saj nekoliko čudno zdeti, da „Narod“ o tej svečanosti pozneje besedice več ni črnil. Vzrok sicer poznam, ker sem bil osebno navzoč, al tukaj nočem družega poročati, kakor to, da se je nekoliko dijakov takrat zbralo, ker jih je dr. Vošnjak bil povabil. Ne razumim pa, s kakim pravom da se more ta dijašk shod potem že „beseda slov. dijakov na čast državnim poslancem“ imenovati in kot taka javiti?“ Dr. Vošnjak si je sam „ofreht“ naredil.

* *Koliko starost utegne kanarček doseči?* — Dekanu v Čelakovcu na Českem je te dni poginil kanarček 34 let star. Tako piše česki časnik „Čeh“.

* *Goveja kuga v Konjicah na Štajarskem* je po poročilu „Slov. Gosp.“ dva hleva popolnoma izpraznila. Pri J. B. je dvoje goved pocepalo; 17 okuženih so pa pobili. Pri „Rusu“, kjer so jo najprej gosposki naznanili, je 13 glav za kugo konec vzelo. Kar je v okuženem hlevu stalo, se po nobeni ceni ne dá več rešiti. Konjedercu, pol ure zunaj Konjic je tudi krava poginila. Vsa znamenja kažejo, da je tam že tudi kuga. Vojšaki iz Celja so okoli trga na straži. Goveja kuga, ki je našim sosedom dolgo prizanesla, je zdaj razširjena po okraji Ptujskem, Celjskem, Mariborskem in Slov. Graškem.

Deželni zbori.

Deželni zbor Štajarski.

O razpravi učiteljske plače poroča „Slov. Gosp.“ tako le:

„Po 3dnevni debati se je z večino glasov sklenilo, da odpade 4. razred učiteljske plače s 500 gld. in ostanejo 3 razredi po 800, 700 in 600 gld. plače. Okraji bodo plačevali 7 krajc. od vsakega goldinarja direktnih davkov s prikladami vred, drugo plačuje deželna blagajnica (tedaj spet davkaplačevalci); vseh stroškov je pa za prihodnje leto 769.000 gold.!! Poročevalec šolskega odbora, ki je predlagal celó 10 kr. od vsacega goldinarja, namreč dr. Srnec, je sicer potolažil

poslance, da odpade od teh stroškov kakih 70.000 gld. za ona mesta, kjer učiteljev ni; a to ne bo zbrisalo ljudem priklade k davkom. — Ena stranka je po baronu Walterskirchenu nasvetovala, naj gré ves predlog odboru v popravo nazaj, ter se naj izreče, da prevzame deželni zaklad ves strošek za ljudske šole. To bi bilo res najbolj pametno, ker bi potem tudi mesta in posebno Gradec v razmeri kaj plačevala. — Če toraj „Narodov“ poročevalec nekako potuhnjeno pravi: „Konservativci so za Walterskirchnov predlog glasovali, Slovenci za Srncev“, lahko vsak umen človek ugane, kdo da je bolje bil namenil kmetom: konservativci ali pa „Slovenci“? — 20. dec. se je deželni zbor odložil do 5. januarija.

Deželni zbor Gališki.

Predlog kneza Čartoryska zoper nepostavnost direktnih volitev je 17. dne t. m. v zboru padel; 73 poslancev je glasovalo zoper, le 52 za to, da se predlog izroči v poročilo posebnemu odseku. Ustavoverci so tedaj zmagali, ker so jim pomagali Rusini, kmetje in Ziemialkovskovi privrženci. Ker so Poljski poslanci zoper direktne volitve že v državnem zboru se izjavili in zbor takrat zapustili, modrejše bi bilo, ne ponavljati stvari, če ni jim bila večina gotova. Zdaj ustavoverci jubilirajo.

Deželni zbor Moravski.

Národní in federalistični zastopniki v tem zboru, in njim na čelu dr. Pražak in grof Belkredi se pogumno borijo za interese narodne in materijalne; al kaj pomaga, ker so — v manjšini! Vladi cele litanije zaradi mnogih krivic očitajo, jo interpelujejo zaradi postopanja z založnicami itd.; vse je sicer brez vspeha, vendar dežela sliši, kako medlo zagovarja vlada svoje postopanje.

Deželni zbor Koroški.

V 10. seji je načrta dveh postav predelal, ki po sklepu lanskega zbora niste od cesarja potrjeni bile, namreč postava za policijski cestni red in pa o doneskih iz zapuščin za šolske potrebe. V isti seji se učiteljem in učiteljicam ljudskih šol prošnja za povikšanje plače ni vslišala, vendar se je za zdaj učiteljicam 60 gold. letne doklade dovolilo, deželnemu šolskemu svetu pa se bode vsako leto dalo 10.000 gold., da iz tega denarja vrednim in revnišim učiteljem po 50 do 100 gold. osebne doklade daje. Pri tej priliki je poslanec prof. Einspieler marsiktero resnico povedal o sedanjem „modèrnem“ šolstvu.

V 13. seji se je vladna predloga o organizaciji zdravstvenih služeb v občinah zavrgla zato, ker stroški bili bi tako silni, da jih občine nikakor ne zmorejo.

Predarlski deželni zbor.

Deželni zbor je v seji 23. decembra sprejel predlog poslanca Thurnherr-a, naj se zbor izreče: kaj misli o tem, da so se direktne volitve v državni zbor vpeljale brez vprašanja deželnih zborov? Po praznikih pride ta predlog v razpravo. — „Novice“ omenijo ta predlog le zato, ker ustavoverci le Slovanom podtikajo nezadovoljnost o direktnih volitvah; Predarlski zbor pa je čisto nemšk, in vendar se je tudi on vzdignil zoper direktne volitve, protiustavno vpeljane.

Deželni zbor Kranjski.

V 5. seji se je poleg sklepov, v poslednjem listu imenovanih, potrdil računski sklep zemljiščino-odveznega zaklada za l. 1872 (dohodki 592.133 gld. 63½ kr., stroški 638.203 gld. 52 kr., aktivni zaostanki 7 milijonov in 273.105 gold. 21¼ kr., pasivni zaostanki